

www.huidenarbeid.nl

Een interactieve test voor de werkdiagnose 'contacteczeem door arbeid'

Auteur H.B. van der Walle en H.J. Stenveld

Trefwoorden beroepshuidziekten, contacteczeem, handeczeem

(Ned Tijdschr Allergie Huisarts 2008;3:51-2)

Inleiding

In de algemene praktijk van de huisarts is het van belang om snel een oordeel te vellen over de ernst van een eczeem en de mogelijke relatie met arbeid. Een matig tot ernstig handeczeem in relatie tot arbeid vergt vaak eerder een snelle verwijzing via de bedrijfsarts naar een specialistisch centrum voor huid en arbeid, dan naar een dermatoloog.

Contacteczeem door arbeid manifesteert zich meestal aan de handen, en in mindere mate aan de polsen, onderarmen, hals, gelaat en oogleden.¹⁻³ In beroepen waarbij handvaardigheid op de voorgrond staat, kan beschadiging van de huid optreden door intensief contact met water, biologische materialen, chemische stoffen en/of mechanische krachten. Voor meer informatie zie het artikel 'Handeczeem door arbeid. Wat is de plaats van het tweedelijns dermatologisch centrum?' op pagina 48 in dit tijdschrift.

De Huid en Arbeidtest

De Huid en Arbeidtest geeft de huisarts een goede indicatie om al dan niet de werkdiagnose 'contacteczeem door arbeid' te stellen.^{4,5} De test werkt met een reeks karakteristieke foto's en een vijftal vragen die gebaseerd zijn op de volgende indicatoren:

Risicoberoep

Er is sprake van een beroep met een verhoogd risico op een arbeidsgerelateerd (hand)eczeem als er een duidelijke blootstelling is aan irritatieve en allergene stoffen (zie *Tabel 1* op pagina 49).

Atopische dermatitis

Atopische dermatitis speelt een belangrijke rol als risicofactor voor het ontwikkelen van contacteczeem door arbeid. Personen met een actieve of doorgemaakte atopische dermatitis (constitutioneel eczeem of eczema flexurarum) hebben een verhoogd risico op het verwerven van de irritatieve vorm van contact-

eczeem. Dit risico geldt voor beroepen met nat werk, denk aan de zorgsector, de schoonmaaksector, kapsters en metaalbewerkers. De kans op handeczeem neemt toe met een factor 4! Dit verhoogde risico geldt alleen bij een doorgemaakte of actieve vorm van atopische dermatitis. Het risico is niet aanwezig bij atopische luchtwegmanifestaties.

De ernst van het eczeem

De Huid en Arbeidtest geeft aan de hand van 30 karakteristieke foto's van contacteczeem de gebruiker de mogelijkheid die foto's te kiezen die lijken op de actuele huidaandoening. De test registreert welke foto's worden aangeklikt en houdt hiermee rekening bij het berekenen van de uitslag.

Remissies en exacerbaties

Een contacteczeem dat door arbeid wordt veroorzaakt, kent in de beginfase een karakteristiek beloop met remissies en exacerbaties. De afwijking verbetert in periodes met vrije tijd of vakantie, en recidiveert in de loop van dagen of weken weer bij werkhervatting. Als het beloop van contacteczeem meer chronisch wordt, vlakkt dit patroon van pieken en dalen af.

Epidemiologie

In veel beroepen komt contacteczeem regelmatig voor. Werknemers weten vaak dat collega's ook huidafwijkingen hebben. Zijn er collega's met vergelijkbare afwijkingen, dan ondersteunt dit de werkdiagnose 'eczeem door arbeid'.

Het resultaat

Het resultaat van de test (de vergelijking van de fotoreeks en de antwoorden op de vragen) wordt gegeven in 2 onderdelen. Het eerste onderdeel geeft aan of er sprake is van een lichte, matige of ernstige vorm van eczeem en of een relatie met arbeid waarschijnlijk is. Het tweede onderdeel geeft een praktisch advies over het te volgen beleid.

Zo kan bij de conclusie 'ernstige vorm van eczeem

met waarschijnlijke werkrelatie', de test het advies geven om de bedrijfsarts in te schakelen voor doorverwijzing naar een tweedelijnsarbozorgcentrum voor huid en arbeid of in een vergelijkbare casus zonder verdenking op een relatie met arbeid een directe verwijzing in gang zetten naar de plaatselijke dermatoloog.

Conclusie

De Huid en Arbeidtest geeft de huisarts de mogelijkheid om snel een indruk te krijgen over een mogelijke relatie van contacteczem met arbeid, en voorziet de huisarts van een praktisch advies over het te volgen beleid.

Zie voor meer informatie: www.huidenarbeid.nl

Referenties

1. Van der Walle HB. Redenen om een arbeidsdermatose te veronderstellen. *T Soc Geneesk* 1980;59:759-61.
2. Marrakchi S, Maibach HI. What is occupational contact dermatitis? *Dermatol Clin* 1994;12:477-84.
3. Van der Walle HB. Differential diagnosis of hand eczema. In: John S, editor. *A colour handbook of occupational dermatology*. London: Manson Publishing; 1998. p. 81-102.
4. Coenraads PJ, Van der Walle H, Thestrup-Pedersen K, Ruzicka T, Dreno B, De La Loge C, et al. Construction and validation of a photographic guide for assessing severity of chronic hand dermatitis. *Br J Dermatol* 2005;152:296-301.
5. Hald M, Veien NK, Laurberg G, Johansen JD. Severity of hand eczema assessed by patients and dermatologists. *Contact Dermatitis* 2006;55(1 Suppl):1-60.

Ontvangen 27 maart 2008, geaccepteerd 28 april 2008

Correspondentieadres

Dhr. dr. H.B. van der Walle, dermatoloog

Mw. dr. H.J. Stenveld, dermatoloog

Centrum voor Huid en Arbeid

President Kennedylaan 100

6883 AZ Velp

Tel.: 088 005 59 95

E-mailadres: info@huidenarbeid.nl

Belangenconflict: geen gemeld.

Financiële ondersteuning: geen gemeld.